

Universitäts- und Landesbibliothek Sachsen-Anhalt

urn:nbn:de:gbv:3:1-65346-p0001-1

DFO

K.

Reverendissime & celissime Princeps, Elector, Domine
observandissime.

Uanta sit propensio R. Maj^{tis}. Sueciæ , Regis ac Domini mei clementissimi in publicam tranquillitatem Germaniæ & conservationem publicæ Pacis, Cels^m. V^m. Elect^m. satis intelligere credo, ex eo, quod me ut Legatum ejus causâ in Germaniam miserit, in primis vero ad urgendum illud, quod inter partes Paciscentes, publici Recessus vigore, semel approbatum est; Quo nomine etiam ante aliquod tempus ad Cels^m. V^m. Elect^m. tanquam præcipuum Imperii membrum literas dedi, quas in Cels. V^x. El. manus pervenisse non dubito, quamvis responsi hactenus nihil redditum sit.

Interea contingit quod Deputatus quidam Magdeburgensis queratur, Civitatem Magdeb. in adquisitis suis per Instrumentum Pacis ita turbari, ut ea conlequi non modo nequeat, quæ inibi impetravit, sed insuper etiam timeat, Commissionem Executivam ejus, quod ab Collegiis Electorali & Principaliper summam festinationem, absque consideratione circumstantiarum, contraque Protestationem R. Maj^{tis}. Sueciæ, in ipsa Comitiorum Ratisbonensium dissolutione decretum est. Nunc verò Cels. ^x. El. æquitatem haud fugere potest, in quantum illa Collegiorum Sententia à recto abhorreat, quippè quæ præterquam quod posthabitibus disertis & perspicuis Iphi Civitati verò Magdeb. verbis, à genuino Sensu planè diversa est & in alienum nimirum quantum detorta, Illud quoque indignum judico, R. Maj^m. Sueciæ, utpote alteram Principalem partem Paciscentem, cum primis ubi obscurum aliquid in Instrumento Pacis exponendum occurrat, planè negligi & præteriri, quemadmodum hoc ipsum literis, ad Dominum Administratorem Magdeburgensem meis pluribus deduxi, quarum Exemplar una cum iis, quæ subitam & irregularē sententiam refellunt, hiscè inclusum, Cels. V^x. El. oculis subiicere non dubitavi, ut pro sua æquanimitate perpendat, quantum sit illud beneficium, quod præfata Civitas per Instrumentum Pacis impetraverat, quantumque à verò Iphi sensu Procerum, qui tunc etiam interessati adfuerunt, sententia abeat.

Cum verò Cels. Vram. El. ad Commissionem una cum Celissimo Duce Brunsvicensi & Luneburgensi Domino Augusto, ab Imperiali Maj^{te}. distinatum esse mihi relatum sit, in eam spem venio, ut antequam eam aggrediatur, quid æquum sit, quidvè præscripto legum publ. explendo quam turbando conducat, pro sua prudentia respicere ac miseratione dignæ Civitati hanc gratiam facere velit, ut quod Paciscentium unanimi consensu pacificationis decreto, liquidissimis verbis expresso obtinuit, ejus quoque plenam possessionem & usum indulgeat, nec ullam contrariæ Sententiæ Executionem subsequi patiatur, quin potius pro causæ gravitate eò rem deducat, ne violentis attentatis Urbs prematur, sed suo per Instrumentum Pacis acquisito jure utatur, fruatur, vel si quidquam obscurum videri debet, id Principalium quoq; Paciscentium decisioni & ulteriori declarationi relinquatur.

Id enim est, quod publicæ tranquillitatis fideique servandæ causâ Cels. V^m. El^m. studiosè rogandam putavi; qui de cætero D E U M oro, ut Cels. V^m. El^m. diu in Imperii decus & emolumontum conservare dignetur. Stetini 27. Octobris Anno 1655.

Rev^{mæ}. Cels. V^x. Els.

Ad
Electorem Caloniensem & Episco-
pum Hildes:

Johan. Oxenst. Alon.

Celsissime Princeps, Domine observandissime.

X literis Cel. V^z. de 20. die superioris Mensis, non absque gau-
dio percepit, Cels. V^{ram}. sicuti singulati semper studio & ardo-
re sumptibus omnibus insuper habitis, cum incluta sua fami-
lia id egerit, ut ea omnia quæ hactenus in Germania pericu-
losis motibus ansam præbuere radicitus evellerentur, ac sanctè
promissa conserventur, Ita deinceps eorum nihil, quæ ad
tranquillitatem Germaniæ custodiendam stabilierant spectant omis-
ram esse.

Quemadmodum nunc Cel. V^z. intentio publicè omnino salutaris & bonis
omnibus prædicanda est, neque dubitandum, compluribus Germaniæ Pro-
ceribus ad similes conatus, tam illustri Exemplis animos acuendos, ita oport-
tunum venit, ut præclaram Cels. V^z. fidem & benignam in eo voluntatem
mox amplectar & experiar: Etenim ad aures meas ante paucos dies perve-
nit, cum Rever^{simo}. & Celsissimo. Principe Electore Colonensi ad Commissionem
in causa Magdeburgensi, juxta Sententiam quandam Collegiorum Ele-
ctoralis & Principalis latam futuro Decembri ab Imperiali Majestate Celsi.
V^{am}. electam esse & constitutam.

Nunc verò Cels. V^m. haud quaquam fugere arbitror, in quantum illa
Sententia à recto & æquo abeat, utpote, quæ disertis & perspicuis Iphi: Ci-
vitati verò Magdeb. verbis posthabitatis à genuino sensu planè diversa est, &
in alienum nimium quantum detorta, ne dicam, quantum præjudicij Sac.
Reg^r. Maj^t. Sueciæ Regi & Domino meo Clementissimo, tanquam alteri
parti pacienti inferatur, sine cuius vel in primis declaracione & interpre-
tatione, si quidpiam obscurum esset, nihil validè statui potest, id quod pluribus
in literis meis ad Dom. Administratorem Magdeb. nuper exposui, cuius Ex-
emplar hisce inclusum Cels. V^z. æquissimis oculis animoque sublit. A. subji-
cere non piguit, ut exinde perspicere velit, quid in ea causa ex publicè Pacis
legibus decernendum sit, quas, ut Cels. V^{ra}. sibi curæ habeat, non magis urbis
Magdeburgensis, multum quidem in nuperis motibus & ob puram Religio-
nem castigatae, quam in universum omnium interest, quibus in utili Exem-
plo pariter expectandum & timendum est, ne malum serpere incipiens ad ali-
os quoque trajiciatur.

Adjungo etiam exemplar sub lit. B. eorum, quibus præfata Procerum
Sententia, utpote, quæ cum summa festinatione in fine Comitiorum & velut
aliud agendo effluxit, jugulatur & inconvenientia deducitur. Quæ omnia, ut
Cels. V^z. simul eam dictæ Urbis Magdeburgensis causa sic recommendata ha-
bere non gravetur, ne executivæ Commissionis acceleratio sæpius dictæ Ci-
vitati Magdeb. damno: Nec pactis à parte R. Maj^t. Sueciæ quoque expli-
candis fraudi sit, sed Cels. V^z. propitia cooperatione eò res deducatur, ut si
quæ lis adhuc in verbis tam claris & utriusque Principalium Pacientium at-
testatis enudatis supersit, Dominus Administrator tamen, lice pendent &
quoad sub competentibus Judicibus decisa fuerit, ab omnibus attentatis vi-
olentis abstinere velit. Id est, quod à Cels. V^z. æquanimitate, nomine Re-
gis mei studiosè requiram. Qui Cels. V^m. ut justis causis constanti animo fa-
ventem vigore & ætate diu bene valere ex animo cupio.

Decætero, quod Cels. V^z. in particulari mihi favorem suum exhibet, id est de quo
mihi gratulor, daboq; operam ut reciproca mea studia quoties id per occasiones licebit,
cum debita servitorum testificatione appareant. Stetini 27. Octobris 1655.

Ad
Ducem Guelfenbüttelensem Dn.
Augustum.

Celsiis. V^z.
Obser.
Johan. Oxenst. Ason.

Reverendiſſime & Serenissime Princeps, Domine
obſervandiſſime.

On dubito, ſuperiores meas de 25. Auguſti currentis Anni quibus Sac^{re}. Reg^e. Maj^{tis}. Sueciæ, Regis ac Domini mei clementiſſimi ad pacta Oſnabruſſo-Monaſteriensia implenda & conſervanda ſincera deſideria oſtendi, in manus Sertis. Vr^{te}. pervauiſfe, ita ut Sertem. Vram. credam cum mea, cui Extraordinariæ in Germaniam Legationis munus incumbit, ſuam operam efficaciter deinceps conjuſturam, in eum potiſſimum finem, ut, fi qui adhuc querantur, ſe aggraviare vel ea impetrare non poſſe, quæ virtute Instrumenti Pacis eis debentur, eorum lamentationibus & querelis in tranquillitatem Sac. Romani Imperii conuenientibus remedij occurraut.

Interea autem contingit, ut Civitatis Magdeburgensis Deputatus quidam mihi referendo exponat, dictam Civitatem ſpe conſequendi ea, quæ u-triusque partis Paciſcentium conſensu ei adſcripta ſunt, ſi non planè privari, faltem variis modis ita turbari, adeoque post procerum quorundam Imperii & quidem Intereffentium etiam Sententiam Instrumenti Pacis & quidem art. II. Paragrapho: Civitati verò Magdeburgensi, directe oppoſitam, deſtinatosque ad id Comiſſarios festinante Executionis rem ita metuere, tanquam inter Monasterii & Oſnabruſſis Paciſcentes ejus mentio nulla facta fuiflet, nec beneficium aliquod aut Privilegium ibidem impetrasset, aut cum diſceptatio ſit in re tam ardua & quidem quam status Imperii in Pacis Westphaliæ tracatu, Principalium paciſcentium arbitrio reliquerunt, nulla Reg^e. Maj^{tis}. Sveciæ ſententia vel declaratio neceſſaria eſſet. Cum verò mihi comiſſum ſit, pro virili mea excubare ne qua viſ fiat paci publicæ, ſed omnia ſe-cundum ejus Instrumenti tenorem gerantur. Sertem. Vram. eā qua par eſt diligenter requiro, ut cum miſera & ob rem Evangelicam afflita, ac velut ex ci-neribus resurgentे urbe benigna & aqua Instrumenti Pacis & dicti paragraphi interpretatione agere & clementer eam respicere dignetur, nec permit-tat ut immatura Executio contrariam Paci Publici ſententiam ad eum mo-dum mutilique aliis Imperii Statibus exemplo ſubsequatur, & occaſionem Intereffentibus exinde faciat querendi de cluſis pactis tam ſancte con-ventis.

Nam præterquam quod Proceribus Imperii ſolis multis que eorum præſentibus, qui intereffati ſunt, informationem à norma Pacis publicæ planè diuerſam ſuggerentibus & præpedita festinatione abſque circumſtantia-rum conſideratione rem tanti momenti explicare & definiri integrum non ſit, illud quoque omnino adiiciendum reor, negleſtis reliquis partibus paciſcentibus & pacem pariter executuris & conſervaturis in re ad Paciſcentes Principales propriè ſpectante nihil valide ſtatui poſſe. Neque etiam ex vo-culis in alienum detortis, ſed ex liquidis & ſimplicibus dicti paragraphi verbis ſenſum eſſe exprimendum. Ille verò hoc modo procul dubio talis erit, ut ſen-tentiæ Procerum è diametro repugnet, id quod paragraphum recte inſpectu-ris & præcedentia acta non ignorantibus facile apparebit. Unde Reg^e. Maj^{tis}. Sueciæ, pro Ducatibus Bremensi, Verdensi & Pomeraniæ ad Comitia Ratisbonensia Deputati cum deprehenderent, facti iniquitatem iuſta & de-cente protestatione (quam hiſce includere viſum fuit) coram Cæſarea Majte-cause Magdeburgensis iuſtitiam à ſententia pactis & paragrapho ſæpius di-ctis contraria vindicarunt & accuratio riſ libertatem explorationis nomine

C

Regis

Regis sui, ut alterius partis paciscentis, in aliud tempus reservarunt. Cui protestationi, utpote actorum veritate & paciscentium Decreto subnixæ merito insistendum duco, Sicuti Serem. Vram. hisce rursus rogatam cupio, ut quemadmodum ipsa beneficio Instrumenti Pacis jura sua occupavit, & merito tueretur, nec velit ut irregulari Exemplo sive Sententiæ sive Executionis ad subrubendum Pacis publicæ fundamentum exerretur, ita Civitatem quoque Magdeburgensem quoad Privilegium Ottonicum, restitutionem pristinæ libertatis, Extensionem territorii, omnimodam jurisdictionem & proprietatem, Reædificationem Suburbiorum & reliqua ex Instrumento Pacis & antiquis Privilegiis ei debita in æqua & justa paragraphi sui interpretatione ejusdemq; plena executione & possessione liberamque ab executionis metu clementer requiescere patiatur. Sic eveniet, ut sacra pacis tanto labore partæ in Seret. Vra. ab omnibus Imperii & Pacis amantibus laudentur, & Regi meo, mihiique sed in primis miseratione dignæ Civitati Seret. Va. rem omnium gratissimam saluberrimamque factura sit. DEUS Serem. Vram. tam propitio Sensu imbuat ac diu in rei Evangelicæ adjumentum superstitem conservare insistat. Dedi Stetini 18. Octobris Anno 1655.

Sertis. Vra.

Ad
Dm. Archi-Episcopum Magde-
burgensem.

Johan: Oxenstirna Ason.

K.

Reverendissime & celissime Princeps, Elector, Domine
observandissime.

Puanta sit propensio R. Maj^{tis}. Sueciæ , Regis ac Domini mei clementissimi in publicam tranquillitatem Germaniæ & conservationem publicæ Pacis. Cels^m. V^m. Elect^m. satis intelligere credo am mise tes Paci est; Quo nomine etiam præcipuum Imperii me venisse non dubito , qua

Interea contingit c Civitatem Magdeb. in ut ea consequi non mod timeat. Commissionem Principaliper summam rum, contraque Protetisbonensium dissolutionem, haud fugere potest, in q at, quippè quæ præter civitati verò Magdeb. ver nimirum quantum detinut, utpote alteram Principia aliquid in Instrumento riri, quemadmodum ho deburgensem meis pluribitam & irregularēm sensiblē subiicere non dubitav illud beneficium , quod rat, quantumque à verò fuerunt, sententia abeat

Cum verò Cels. Vra Brunsvicensi & Luneburiū esse mihi relatum sit quid æquum sit, quid vero conducat, pro sua prud gratiam facere velit, ut decreto, liquidissimis v fionem & usum indulgea sequi patiatur, quin poti attentatis Urbs prematur, fruatur, vel si quid Pacifcentium decisioni

Id enim est, quod p V^m. El^m. studiosè rogand V^m. El^m. diu in Imperii d ni 27. Octobris Anno 16

Rev^m. Celi. V^z. Els.

Ad
Electorem Caloniensem & Episco-
pum Hildes:

Johan. Oxenst. Aſon,

causâ in Germani- d, quod inter par- emel approbatum Elect^m. tanquam V^z. El. manus per um fit. rgenfis queratur, Pacis ita turbari, sed insuper etiam regius Electorali & ne circumstantia Comitiorum Ra- x. El. æquitatem à recto abhorre- er spicuis ſphi Ci- est & in alienum R. Maj^m. Sueciæ, nis ubi obscurum negligi & præte- nistratorem Mag- a cum iis, quæ fu- Cels. V^z. El. ocu- dat, quantum fit Pacis impetrave- am interessati ad-

Celsissimo Duce iali Maj^{te}. distina- eam aggrediatur, o quam turbando næ Civitati hanc iu pacificationis e plenam posses- executionem sub- cat, ne violentis acquisito jure u- nicipalium quoq;

undæ causâ Cels. M oro, ut Cels. dignetur. Steti-